

Paikallisen tason arviointi Kokkolan opetuspalveluissa

Arviointisuunnitelma
2025-2029

Sisällysluettelo

Arviointisuunnitelma lukuvuosille 2025-2026, 2026-2027, 2027-2028, 2028-2029

1	Toiminnan arvioinnin lähtökohdat.....	2
2	Toiminnan arvioinnin toteuttaminen Kokkolassa	2
2.1	Arviointitoimikunta.....	2
2.2	Toiminnan arvioinnin toteuttamisen periaatteet.....	3
2.3	Toiminnan arvioinnin toteuttamissuunnitelma lukuvuosille 2025-2029	4

Arviointisuunnitelma lukuvuosille 2025-2026, 2026-2027, 2027-2028 ja 2028-2029

1 Toiminnan arvioinnin lähtökohdat

Koulutusta koskevaan lainsäädäntöön on kirjattu koulutuksen järjestäjän velvoite arvioida antamaansa koulutusta (PoL 21§ ja LL 56§). Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä. Opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Opetushallitus huolehtii asianomaisen ministeriön päättämien perusteiden mukaisesti arvioinnin kehittamisestä ja ulkopuolisten arviointien toimeenpanosta. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen muun kuin opetushallituksen tehtäväksi. Arvioinnin keskeiset tulokset tulee julkistaa. Oppilas- ja opiskelija-arvioinnista on omat määräyksensä (PoL 22§, PA 10§-14§ ja LL 36§-39§ ja LA 11§-17§).

Arviointi on kokonaisuus, joka koostuu kansainvälisestä, kansallisesta ja paikallisesta arvioinnista. Arviointia tulee suorittaa kaikilla opetushallinnon tasoilla. Periaatteena arvioinnissa on se, että kukin hallinnon taso vastaa itse oman toimintansa arvioinnista. Itsearviointi on erityisen tärkeää yleissivistävän koulutuksen kuntatasolla ja oppilaitostasolla. Lisäksi opettajien ja oppijoiden sekä heidän huoltajiensa tulisi arvioida oppimistoiminnan tuloksellisuutta.

Arvioinnilla tarkoitetaan yleensä tarkasteltavan kohteen tai toiminnan tutkinnallista analyysia ja toiminnan tuottaman hyödyn tai arvon määrittämistä. Arvioitavat johtopäätökset nojaavat määrällisiin ja laadullisiin kriteereihin. Nämä kriteerit muodostavat perustan toiminnan tilan tai tason heikkouksien ja vahvuuksien sekä mahdollisuuksien ja uhkien arvioinnille. Arvioinnin kautta saadaan kehittämistoimet kohdistettua koulussa työskentelevien tärkeinä pitämiin asioihin.

Arvioinnin lähtökohtana on eri tasoilla nykytilan arviointi, jonka kautta voidaan havaita mahdolliset erot nykytilan ja tavoitteiden välillä. Arvioinnilla mitataan muutosvalmiutta, joka kuvaa eri tasojen (opetuspalvelujen, koulujen, opetushenkilökunnan, oppilaiden/ opiskelijoiden, huoltajien) mahdollisuuksia tarvittaessa muuttaa toimintaansa tavoitteiden suuntaiseksi. Arvioinnin kautta löydettävät visiot kuvaavat kykyä nähdä yhteiskunnan tilaa silloin, kun oppijat itse ovat aktiivisessa työssä. Myös henkilösuhteiden arviointi on tärkeää, koska niiden merkitys jatkuvissa muutostilanteissa korostuu erityisesti pyrittäessä yhteisiin tavoitteisiin.

2 Toiminnan arvioinnin toteuttaminen Kokkolassa

2.1 Arviointitoimikunta

Kokkolassa toimii opetuspalvelujen arviointitoimikunta, jonka tehtävänä on toiminnan arvioinnin ohjaaminen, johtaminen, toteuttaminen ja kehittäminen. Toiminnan arvioinnin tulee antaa tietoa nykytilanteesta sekä edesauttaa toiminnan ja palvelun kehittämistä.

Kokkolan opetuspalvelujen arviointitoimikunnan kokoonpano:

- opetus- ja kasvatusjohtaja
- ruotsinkielisten opetuspalvelujen johtaja

- kasvun ja oppimisen tuen päällikkö
- opetuspalvelujen kehittämiskoordinaattori
- esiopetuksen edustaja, varhaiskasvatuspalvelujen kehittämiskoordinaattori
- perusopetuksen vuosiluokkien 1-6 edustajat (2 rehtoria)
- perusopetuksen vuosiluokkien 7-9 edustajat (2 rehtoria)
- lukiokoulutuksen edustaja (1 rehtori)

Toiminnan arvioinnin osalta tehdään maakunnallista yhteistyötä Keski-Pohjanmaan alueella. Maakunnallisessa toiminnan arvioinnin yhteistyössä ovat mukana Halsua, Kannus, Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi, Perho, Pietarsaari (suomenkielinen opetustoimi), Toholampi ja Veteli. Maakunnallinen laatuvaavien verkosto kokoontuu vuosittain kaksi kertaa ja toimii aktiivisesti toiminnan arvioinnin kehittämisessä.

2.2 Toiminnan arvioinnin toteuttamisen periaatteet

Toimintaa arvioidaan tehokkuuden, vaikuttavuuden ja taloudellisuuden näkökulmista. Arviointia suoritetaan opetuspalvelujen, koulujen, oppilaitosten, henkilökunnan, oppilaiden/opiskelijoiden ja huoltajien tasolla kaikkien kolmen ulottuvuuden osalta. Arvioinnissa tehokkuus liittyy tekemisiin ja päätöksiin, vaikuttavuus oppimiseen ja taloudellisuus siihen, mitä rahalla ja ajalla saadaan aikaan ja onko resursseja käytetty tasapuolisesti. Arvioinnin lähtökohtana on nykytilan arviointi.

Koulujen tasolla toiminnan arvioinnista vastaavat koulukohtaiset arviointivastaavat ja rehtorit, jotka huolehtivat lukuvuosittain arviointitoimikunnassa hyväksytyjen arviointien toteuttamisesta.

Kokkolan opetuspalveluiden toiminnan arviointia toteutetaan seuraavin periaattein:

- Arviointi on kehittämisen väline. Tästä syystä jokaisen arvioinnin jälkeen tulee laatia toimenpidesuunnitelma, jossa sovitaan arvioinnin perusteella tehtävien toimenpiteiden toteutuksesta ja seurannasta.
- Arviointikohteet valitaan lukuvuosittain toteutettavaksi yhteisesti kaikissa yksiköissä.
- Koulutuksen järjestäjä huolehtii, että lukuvuosittaiseen arviointiin valituille arviointikohteille laaditaan mittaristo ja/tai hankitaan ulkopuoliset arvioijat. Asioiden tärkeyttä ja sujuvuutta arvioidaan esimerkiksi Webropol-ohjelmiston avulla tehtävillä kyselyillä. Arviointitoimikunta on vastuussa mittaristosta/kyselyistä. Mittariston määrä pyritään pitämään kohtuullisena.
- Itsearviointista yksiköt (koulut, opetuspalvelut) huolehtivat itse ja antavat hallinnon tarvitsemaa tietoa pyydettäessä.
- Koulujen lukuvuosisuunnitelmiin liittyvät tunnusluvut samoin kuin taloudellisuutta kuvaavat tunnusluvut saadaan hallinto-ohjelmistoista ja erillisistä tunnusluvuista. Lukuvuosisuunnitelmien toteutumisen arviointi suoritetaan vuosittain viikkoon 25 mennessä.
- Jokaiselle koululle nimetään arviointivastaava. Jokaisen lukuvuoden alussa kehittämiskoordinaattori kutsuu arvioinnista vastaavat henkilöt yhteiseen suunnittelukokoukseen.
- Arviointivastaaville, kuten koko opettajakunnalle, järjestetään tarvittaessa toiminnan arviointiin liittyvää koulutusta.

- Oppimisen arvioinnissa on käytössä kuntakohtaiset ohjeet, jotka on määritelty opetussuunnitelmissa.
- Toiminnan arvioinnin tulokset ovat julkisia, mutta ne eivät saa vahingoittaa arvioinnin kohdetta. Yksittäistä koulua, rehtoria, opettajaa, koulunkäynninohjaajaa, oppijaa tai huoltajaa koskevia tietoja ei tule julkistaa. Arviointitulosten julkistamisesta vastaa arviointitoimikunta.

2.3 Toiminnan arvioinnin toteuttamissuunnitelma lukuvuosille 2025-2029

1. Opetuksen järjestäjän oma toiminnan arviointi

Toiminnan arvioinnin teemat perustuvat opetus- ja kulttuuriministeriön Perusopetuksen laatukriteerit -julkaisuun ja Lukiokoulutuksen laatustrategia -julkaisuun. Toiminnan arvioinnin vuosittaiset aiheet/teemat lukuvuosina 2025-2029 on lueteltu alla. Näiden teemojen lisäksi toiminnan arvioinnin kohteeksi voidaan nostaa muita ajankohtaisia teemoja, mikäli arviointitoimikunta katsoo sen tarpeelliseksi.

Toiminnan arvioinnin kyselyjen aiheet/teemat **lukuvuonna 2025-2026** ovat:

- **Johtaminen** (laatukortti 1)
- **Henkilöstö** (laatukortti 2)
- **Taloudelliset resurssit** (laatukortti 3)

Toiminnan arvioinnin kyselyjen aiheet/teemat **lukuvuonna 2026-2027** ovat:

- **Arviointi** (laatukortti 4)
- **Opetussuunnitelman toteuttaminen** (laatukortti 5)
- **Opetus ja opetusjärjestelyt** (laatukortti 6)

Toiminnan arvioinnin kyselyjen aiheet/teemat **lukuvuonna 2027-2028** ovat:

- **Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki** (laatukortti 7)
- **Osallisuus ja vaikuttaminen** (laatukortti 8)
- **Kodin ja koulun yhteistyö** (laatukortti 9)

Toiminnan arvioinnin kyselyjen aiheet/teemat **lukuvuonna 2028-2029** ovat:

- **Fyysinen oppimisympäristö** (laatukortti 10)
- **Oppimisympäristön turvallisuus** (laatukortti 11)
- **Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta** (laatukortti 12)
- **Koulun kerhotoiminta** (laatukortti 13)

Kaikissa kouluissa toteutetaan vuosittain kyselyt, joiden vastaajaryhminä ovat:

- **Opettajat**
- **Rehtorit**
- **Koulunkäynninohjaajat**
- **5. luokan oppilaat**
- **8. luokan oppilaat**
- **Lukion 2. vuosikurssin opiskelijat**
- **5. luokan/8. luokan/2. vuosikurssin oppilaiden/opiskelijoiden huoltajat**
- Aamu- ja iltapäivätoimintaa arvioitaessa vastaajina ovat myös **iltapäivätoiminnan ohjaajat sekä 1.-2.lk oppilaiden huoltajat**

2. Henkilöstön hyvinvointi

- Kehityskeskustelut kaikkien opetushenkilökuntaan kuuluvien kanssa. Kehityskeskusteluihin liitetään kehityssuunnitelman (HOPS; KOPS; OpeKesu) laatiminen (rehtori.)

3. Toiminnan tulokset/ulkopuoliset arvioinnit

- Opetushallituksen ja Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) oppimistulosten arvioinnit ja muut kansalliset/kansainväliset arvioinnit/mittaukset (esim. Koulutuksen tutkimuslaitoksen PIRLS-, ICILS-, PISA-, TALIS- ja eTIMSS-tutkimukset).

4. Lukuvuosisuunnitelmien arviointi

- Lukuvuosisuunnitelmien arvioinnit toteutetaan vuosittain 15.6. mennessä (esiopetus, 1-6 luokat, 7-9 luokat ja lukiot): sanallinen arviointi ja tunnusluvut. Arvioinnit toteutetaan Webropol-arviointiohjelmaa käyttäen.

5. Seutukunnallinen arviointiyhteistyö ruotsinkielisten kuntien kanssa

- Kokkolan ruotsinkieliset koulut tekevät yhteistyötä arviointitoiminnassa seutukunnan muiden ruotsinkielisten kuntien kanssa.

6. Koulujen omat itsearviointit (oppilaat, henkilökunta, huoltajat; eri kohteita eri kouluilla)

- Arviointivastaavat ja rehtorit valitsevat kohteet ja toteuttamistavat. Arviointivastaavat huolehtivat tuloksien saatavuudesta sivistyskeskuksen käyttöön.

7. Kouluterveyskysely, Opetushallituksen hyvinvointiprofiili ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen TEAviisari

- Koulut osallistuvat valtakunnalliseen kouluterveyskyselyyn joka toinen vuosi (parittomat vuodet) ja joka toinen vuosi (parilliset vuodet) esiopetus ja koulut hyödyntävät OPHn hyvinvointiprofiilia.
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen TEAviisaria käytetään perusopetuksessa kahden vuoden välein syksyisin parittomina vuosina ja lukiokoulutuksessa syksyisin kahden vuoden välein parillisina vuosina.